

ضرورت همکاری‌های بخش خصوصی

♦ دکتر هادی حدادی
مشاور و مدرس اتاق‌های بازرگانی

رویکردهای انجمنی در سال ۱۴۰۰

سال پیش رو باید با نگاه و عزمی جدیدتر در فعالان انجمنی و جامعه کسب‌وکار آغاز گردد:

۱. از انجمن‌سازی‌های موازی دست برداشته شود. اگر در عرصه کسب‌وکار رقابت امری بدیهی و مفید و ضروری است در عرصه انجمنی، رقابت منشاء ضعف و شکست است.
 ۲. انجمن‌های میانی ایجاد شود. باید بین مدیر یک شرکت تا نماینده اصلی بخش خصوصی (برای مثال اتاق بازرگانی) انجمن‌های میانی (فدراسیون‌ها و کنفدراسیون‌ها) ایجاد شود تا سطح به سطح تضاد منافع حل شود و منافع مشترک شکل گیرد تا صدای واحد سازی ممکن شود.
 ۳. هوای تازه در انجمن‌ها تزریق شود. انجمن‌هایی مشاهده می‌شوند که رؤسا و مدیران آن‌ها سال‌ها بلکه دهه‌هاست که بر آن‌ها حکم می‌رانند. این با اصل گردش نخبان و مدیریت مشارکتی در تضاد است. میدان برای ایده‌ها، افکار و استراتژی‌ها و روش‌های سازماندهی نوتر باز شود.
 ۴. مشارکت‌ترین شود: زندگی انجمنی و فعالیت جمعی موفق حاصل تمرین و استمرار و اصلاح و بهبود است. این عمل نازل شدنی و اتفاقی نیست. تجربه همه جوامع گویای این امر است و مردم ما نیز مستثنا نیستند.
 ۵. از سازمان‌های نمایندگی بخش خصوصی حمایت شود. بر همه است که یک‌صدا، منسجم و یکپارچه از حرکت‌ها و سیاست‌هایی که سازمان‌های نمایندگی بالادستی نظیر اتاق بازرگانی عنوان می‌کنند حمایت کنند.
 ۶. بیشتر در انجمن‌ها عضو شویم. بدون عضویت و مشارکت در انجمن‌ها و تشکل‌ها، مدیریت محیط بیرونی از بنگاه‌ها و شرکت‌ها (اقتصاد و سیاست و...) ممکن نیست.
- شاید زمان آن فرا رسیده باشد که «فعالیت جمعی» صاحبان کسب‌وکار را برای نیل به اهداف و منافع مشترک از سال آتی تمرین کنیم. کارآفرینان ایرانی این امر را دهه‌هاست به تأخیر انداخته‌اند و به همین دلیل است که عرصه سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌های ملی را به سایر گروه‌های اجتماعی و سیاسی واگذار کرده‌اند. ♦♦

صاحبان کسب‌وکار و سرمایه که «علی‌القاعده» نقش بی‌بدیلی در تولید ثروت و توسعه اقتصادی و البته توسعه سیاسی و اجتماعی دارند در برابر فشارهای سال ۹۹ روزهای سخت، پراسترس و غمباری را به‌واسطه فقدان نقدینگی، کاهش فروش، موانع واردات و صادرات، پاندمی کرونا و تعدیل نیروی انسانی و... تجربه نمودند، اما شاید روی بد سکه که در فحواي گفتگوها با ایشان نمایان است؛ فقدان چشم‌انداز روشن و امیدوارانه از فضای کسب‌وکار کشور در سال آینده است. «فعالیت جمعی» منسجم، یکپارچه و «با صدای واحد» انجمن‌های نمایندگی این گروه اجتماعی در سال آتی می‌تواند به تغییر فضا، کاهش فشارها و افزایش فضای بقاء، حرکت و رشد بخش خصوصی کمک شایانی نماید و موتور محرکی برای شکل‌دهی به یک حرکت اجتماعی واحد و پدمانه در فرآیند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری کلان کشور شود. این مهم بدون سازماندهی ممکن نیست. تجربیات جوامع دیگر نشان داده است که در جوامعی، سیاست‌های حمایتی از بخش خصوصی در صدر قرار گرفته است که یا بخش خصوصی، سازمان‌یافته منافع خود را پیگیری کرده است و یا میزان بالایی از عقلانیت و نگاه بلندمدت بر تصمیم‌گیری‌ها حاکم بوده است. بر این اساس، سه دلیل عمده برای همگرایی و فعالیت جمعی منسجم صاحبان کسب‌وکار و سرمایه و بخش خصوصی ایران وجود دارد:

۱. صاحبان کسب‌وکار بدنه رأی زیادی ندارند. دولت‌ها همواره برای به دست گرفتن کابینه و استمرار آن، نیازمند به رأی بدنه‌های اجتماعی بزرگ‌ترند و این در جوامعی با تولید ناخالص ملی پایین که سیاستمداران به سمت گروه‌های اجتماعی پرجمعیت و عمدتاً کم‌درآمد متمایل می‌شوند، نمود بیشتری دارد.
۲. بدون فعالیت جمعی، سیاست‌ها نفع جمع را در بر ندارد. سیاست‌های دولتی بدون انعکاس کامل صدای بخش‌های مختلف کسب‌وکار تنها درمانگر بخش‌های کوچکی از بخش خصوصی است.
۳. بدون فعالیت جمعی، تأثیرگذاری ناممکن است. در جوامعی نظیر جامعه ما که حجم دولت بزرگ است، پراکندگی در بخش خصوصی زیان زا و عامل استمرار سیاست‌های ناهمسو است. انتظار برای تغییر نگاه دولت‌ها، سپردن سرنوشت کسب‌وکارها به اتفاقات غیرقابل پیش‌بینی و عمدتاً ناهمسوست.